

ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน

ในปัจจุบันนี้ชีวิৎประจาร์วนของคนเราส่วนใหญ่ล้วนมีส่วนเกี่ยวข้องกับสื่อมวลชนอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เป็นเพราะสังคมและความเป็นอยู่ของมนุษย์ให้เจริญก้าวหน้าแบบขยายอย่างกว้างขวางมากกว่าที่ก่อน โดยเหตุนี้เองจึงทำเป็นท้องมีการพิคก์อื่อความเข้าใจซึ่งกันและกันอันอาจจะมีไก้ล้ายลักษณะ เช่น ระหว่างบุคคลกับบุคคล บุคคลกับสังคม ตลอดจนการพิคก์อื่อระหว่างชาติ ซึ่งกว้างขวางออกไปและในการนี้ก็ถือว่าศักย์สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือที่จะพิคก์อื่กันให้ส่องแสวงหาเรื่อยๆ ซึ่งล้วนแต่ลึกลับที่เข้ามามีบทบาทที่ชีวิৎประจาร์วนของเราก็ได้แก่ สิ่งพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ ในบรรดาสื่อมวลชนทั้งสืออย่างนี้ โทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลมากที่สุด จนไก้เข้ามามีบทบาทในก้านการศึกษา การพัฒนาประเทศและการบันเทิงเป็นอย่างมาก การชนรายการโทรทัศน์มีคุณค่าอยู่ในส่วนหนึ่งในการยกระดับความคิด และความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น สาเหตุที่โทรทัศน์ไก้เข้ามามีบทบาทแท้จริงโดยทั่วไปนั้น เพราะโทรทัศนมีคุณสมบัติเด่นดังนี้¹

1. สามารถสื่อสารไปยังประชาชนกลุ่มใหญ่ที่กระจายตัวไปทั่วโลกไม่จำกัดจำนวน และในเวลาเดียวกัน นอกจากนี้ยังสื่อสารไก้กลพอสมควร

¹ Jeremy Howell, "The Use of Television in Agricultural Extension,"

Educational Television International, 4 (June 1970): 6-7.

2. สามารถให้ประสบการณ์แก่ผู้รับได้มาก ทำให้ผู้รับมีประสบการณ์อย่างกว้างขวาง เกิดความรู้ทั้งในด้านการค่างชีวิตอย่างมีความสุขและความรู้ในวิชาชีพ

3. โทรทัศน์มีคุณสมบัติครบถ้วนในทางโสภาคศณศึกษา คือ ในช่วงสารแก่ผู้รับทั้งในด้านประสาทสัมผัสทางกายและหู สามารถสร้างประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมได้

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า โทรทัศน์อิทธิพลต่อประชาชัąนมากและมีอิทธิพลโดยตรงต่อการยกระดับทางการศึกษาและพัฒนาคุณค่าแห่งชีวิตให้ประชาชนในสูงชัน คือ¹

1. ช่วยยกระดับการศึกษาของประชาชนให้สูงชัน เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวางนอกจากทำร้าเรียน

2. แพร่ขยายความรู้ไปยังผู้รับชมจำนวนมาก ๆ ได้

3. ช่วยให้ประชาชนมีความรู้ทั้งหมดสมัยก้าวหน้าโลก

นอกจากคุณค่าและอิทธิพลของโทรทัศน์ที่กล่าวมาแล้ว โทรทัศน์ยังเป็นอุปกรณ์การศึกษาประเภทหนึ่ง ซึ่ง เอ็คการ์ เคลล ได้จัดไว้ในลำดับที่ 7 ของรายประสานการณ์ (*Cone of Experience*) ซึ่งเรียกว่า โทรทัศน์เพื่อการศึกษา²

โดยเหตุที่โทรทัศน์มีความสำคัญและคุณสมบัติเด่นคงกล่าวช้าทัน โทรทัศน์จึงมีบทบาทเป็นสื่อมาลชนทางการศึกษาเป็นอย่างมาก โทรทัศน์เพื่อการศึกษาโดยทั่วไปมีความหมายอยู่ 2 ประการ คือ³

¹ เฉลิม สุธิรักษ์, "ความสำคัญของวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์," หน้าที่และความรับผิดชอบของวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมท่าอากาศยานสื่อสาร 2510), หน้า 41.

² Edgar Dale, Audio-Visual Method in Teaching (New York: Holt and Riehart Company, 1954), p. 50.

³ รักศักดิ์ รัตนพาณิช, "ขออภิปรายบางประการเกี่ยวกับการใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษา," วารสารเทคโนโลยีการศึกษา (ศูนย์เทคโนโลยีการทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2517), หน้า 113.

1. การจัดทำรายการໂທຣັກນໍ້ມະປະໂຍບນໍ້ເຮັບຮູ້ ມີຄຸນກ່າວກາງກົດສິນ
ແລ້ວນໍາມາອອກອາກຫາງສັດນີໂທຣັກນໍ້ມີອຸ່ນແລ້ວ ນ້ຳສັດນີທີ່ຈັກຕັ້ງຂໍ້ມາໃໝ່ເພື່ອ¹
ກົດສິນໂຄຍເຈົ້າ ໃຫ້ປະຊາບທີ່ໄປ ວັນຊາມ ຮາຍກາງໂທຣັກນໍ້ ຮາຍກາງແບບນີເປັນ²
ຮາຍກາງທີ່ເກີ່ມວ່າຂັ້ນກັບສິ່ງທີ່ນໍ້ເຮັບຮູ້ ມີຄຸນກ່າວກາງກົດສິນໂຄຍທີ່ໄປ ເຊັ່ນ ຈຳກັດສິນ
ປະຊາບ ຈຳກັດແພ່ງຫາງກຳນາກເກົ່າກະໂລກແລ້ວເຮື່ອງອື່ນ ທ່າ ໂທຣັກນໍ້ໃຫ້ໃນລັກຜະນີເປັນ³
ໂທຣັກນໍ້ຮ່ວຍສົ່ງເສີມຄວາມຮູ້ ຄວາມຄິດເໜີຂອງປະຊາບໃຫ້ກ່າວກັດໄປທຸກເຮື່ອງທີ່ປະຊາບ
ຄວາມຮານ

2. ຈັກທຳຮາຍກາງໂທຣັກນໍ້ເພື່ອການສອນໂຄຍກຮງ ກ່ານຄອດອາກາສເພື່ອການ
ເຮັບຮູ້ສັດນີ ການຊັບສູດກາງໃຫ້ໂທຣັກນໍ້ໃນຄວາມໝາຍນີ້ອ້າຈະຊ່າຍອອກໄປໃຫ້ກ່າວກັດຫາງ
ດັ່ງກັນໃນລື້ອຍໆເຮັບຮູ້ນັກສິນທີ່ຮັບຮູ້ຮາຍກາງເພື່ອສອນຮັບປະການນີ້ມັກກຣນໍອປະມູນຢູ່ກົມກົດໄກ້

ກົດສິນເປັນສິ້ນຖານໃນການພັນປະເທດ ຮູ້ຈຶ່ງມີກາຮະທີ່ຈະກັດພັນນາໃຫ້ປະຊາບ
ຂອງໝາດໃກ້ມີໂຄກສຳໄກ້ຮັບກາງສິກົດຍ່າງເທົ່າເທິ່ນກັນການອັກກາດ ການຄວາມສາມາດແລະ
ຄວາມສົນໃຈ ໂຄຍຈັກໃຫ້ມີກົດສິນໃນຮູ່ປັບປຸງທ່າງ ທ່າ ກັນ ທັງໃນຮະບນໂຮງເຮັບຮູ້ແລ້ວຮະບນນອກ
ໂຮງເຮັບຮູ້ ທັງຫາງກຮງແລະຫາງອ້ອມໂຄຍກາງໃຫ້ສື່ອມວລຸນຫາງກົດສິນທ່າງກົດສິນທ່າງ ທ່າ ວິຫຼຸງໂທຣັກນໍ້ເປັນ⁴
ສື່ອມວລຸນທີ່ມີສັກຍກາດແລະມີອື່ນພົດກ່ອກກາງຮັບຮູ້ສູງມາກ ກາງໃຫ້ສື່ອມວລຸນໄຮະເກຫໂທຣັກນໍ້ເປັນ⁵
ສົກລາງ ດ້ວຍຫອດປະສົບກາງແກ່ປະຊາບຈຶ່ງມີປະສິທິກາພສູງເພົ່າໄກ້ທັງກາພແລະເສີຍ
ໃຫ້ກົດສິນແກ່ປະຊາບໄກ້ຈຳນວນມາກ ກາງລົງທຸນທ່າງໜ້າກ່າວ່າ ວິຫຼຸງໂທຣັກນໍ້ຈຶ່ງເປັນເຄື່ອງມືອ
ສຳຄັນໃນກຳນາກກົດສິນແກ່ປະຊາບທີ່ໃນມີໂຄກສັບກາງກົດສິນໃນຮະດັບອຸກມີກົດສິນ ໃນການທີ່ຈະ
ເພີ່ມພູນຄວາມຮູ້ແລະຄວາມຈຳນາຍູ້ໃນທັກະວິຫຼາຍີພແລະກາກ່າວເນີນເສີວິກ ໂຄຍເຈົ້າພະຍົບກົດສິນໃນ
ຮະບນກົດສິນແບບເປີດ ດັ່ງເຊັ່ນໃນຮະບນກາງສອນຫາງໄກລຂອງນ້າວິທຍາລັບສູ່ໂທຍ້ຮຽນມາຊີຣາຊ

ນ້າວິທຍາລັບສູ່ໂທຍ້ຮຽນມາຊີຣາຊ ສັດປາປັນເຊື້ນໂຄຍພະຣານໍ້ມູນຢູ່ກົມຫາວິທຍາລັບ
ສູ່ໂທຍ້ຮຽນມາຊີຣາຊ ຜົ່ງໄກ້ປະກາສໃນຮາຊກິຈຈານເບັນຍາເນື່ອວັນທີ 21 ກັນຍານ 2521 ໂຄຍ
ໜັກການນ້າວິທຍາລັບສູ່ເປີດຈັກກາງສິກົດກະບັນປະມູນຢູ່ກົມຫາວິທຍາລັບສູ່ ໃນສາຂາທີ່ເປັນປະໂຍບນໍ້
ກ່ອກການພັນປະເທດ ຄວບຄຸ້ງກັບກາງແພ່ງຫາງສິ່ງທີ່ປະຊາບເພື່ອສົ່ງເສີມກາງປະກອນອາຈີພ
ໂຄຍໃນມຸ່ງປະມູນຢູ່ກົມຫາວິທຍາລັບສູ່ ເປັນການສິກົດລອກເສີວິກເພື່ອເພີ່ມພູນຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ

และพัฒนาคุณภาพของประชาชนโดยทั่วไป รวมทั้งเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาที่ส่วนรับ
บุตรที่จบมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช พ.ศ.๒๕๒๑ ให้ก้านค์ให้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชเป็นสถาบันการศึกษาแบบใหม่มีชั้นเรียน
เป็นของคนเอง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษาและส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงทำการ
วิจัย ในบริการทางวิชาการแก่สังคมและหนุนนำรุ่งวัฒนธรรม และในมาตรา ๖ ให้ก้านค์ว่า
"การให้การศึกษาของมหาวิทยาลัยจะต้องใช้สื่อการสอนทางไปรษณีย์ วิทยุกระจายเสียง
วิทยุโทรทัศน์ หรือวิชาการอย่างอื่นที่บุคคลสามารถเรียนกับคนเองโดยไม่ต้องเข้าในชั้นเรียน
ตามปกติ"^๑ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช จึงถือว่ารายการวิทยุกระจายเสียง และรายการ
วิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษานั้น เป็นสื่อการศึกษาที่จำเป็นในการถ่ายทอดเนื้อหาสาระและประสบ^๒
การณ์เพื่อให้นักศึกษาสามารถเรียนกับคนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการยลลิกสื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ประเกลลิงพิมพ์
เอกสารการสอน เทปกลับ รายการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุโทรทัศน์ ภาคบันค์ และ
สื่อโสหัสตว์ศึกษาอื่น ๆ นั้น ได้มีคณะกรรมการชุดหนึ่งเรียกว่า คณะกรรมการกลุ่มยลลิกชุควิชา
ซึ่งประกอบด้วย ประธานกรรมการ ๑ คน กรรมการค้านเนื้อหาไม่เกิน ๖ คน กรรมการ
ค้านเทคโนโลยีการศึกษา ๑ คน กรรมการค้านวัสดุการศึกษา ๑ คน บรรณาธิการ และ
เลขานุการ รวมทั้งล้วนไม่เกิน ๙ คน หัวหน้ากรรมการอาจจะหัวหน้าที่เลขานุการหรือบรรณาธิการ
ก็ได้ ซึ่งคณะกรรมการกลุ่มยลลิกชุควิชานี้มีบทบาทและหน้าที่กังค์อยู่ในนี้^๒

๑. พิจารณาและปรับวัตถุประสงค์ทั่วไปของชุควิชาที่ก้านค์ไว้ในหลักสูตร โดย
ความเห็นชอบของสาขาวิชา

^๑ "พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช พ.ศ.๒๕๒๑," ราชกิจจานุเบกษา, ๙๕ (๒๑ กันยายน ๒๕๒๑): ๒.

^๒ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, สำนักวิชาการ, ที่มีอักษรกรรมการกลุ่มยลลิก^๓
ชุควิชา, (กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔), อัคสานา.

2. พิจารณาและปรับแบบเนื้อหาเป็นหน่วยการสอนแท่นนวย โดยความเห็นของขอนของสาขาวิชา
3. กำหนดคติบูรณาภิคและบูรณาภิคชุดวิชาสำหรับหน่วยการสอนแท่นนวย โดยความเห็นของขอนของสาขาวิชาและสาขาวิชาการ
4. พิจารณาแบ่งหน่วยการสอนเป็นตอนและหัวเรื่อง
5. พิจารณาออกแบบการสอนในส่วนที่เกี่ยวกับ ชื่อตอน แนวคิด วัสดุประสงค์เชิงพุทธกรรม กิจกรรมระหว่างเรียน และการประเมินผลของหน่วยการสอนแท่นนวย
6. จัดวางรูปแบบของหน่วยการสอนแท่นนวย เฉพาะรูปแบบที่แตกต่างจากรูปแบบที่นิหวายลักษณะสุขาธรรมาริราชกำหนด
7. กำหนดระยะเวลาในการเขียนหน่วยการสอนแท่นนวย และการผลิตวัสดุการสอนอื่น ๆ ที่จะใช้ประกอบ
8. พิจารษาร่างหน่วยการสอนแท่นนวย แบบตอน หัวเรื่อง กิจกรรมระหว่างเรียนและแนวคิดเป็นระยะ ๆ เพื่อให้มีความสัมพันธ์กันเนื่องกันหังในหน่วยการสอนและระหว่างหน่วยการสอน
9. วินิจฉัยปัญหาเชิงวิชาการที่บรรยายการและบูรณาภิคชุดวิชาแท่นนวยที่ไม่อาจถูกงกันได้
10. พิจารณาความเหมาะสมในการใช้สื่อ เทปกลับ รายการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุโทรทัศน์ ภาพยนตร์ และสื่อโสตทัศนศึกษาในรูปแบบอื่น ๆ
11. พิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้องกันระหว่างร่างหน่วยการสอนแบบฝึกปฏิบัติ และวัสดุการสอนอื่น ๆ เป็นระยะ ๆ
12. พิจารณารายละเอียดการสอนเสริม
เพื่อการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุขาธรรมาริราช ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นั้นให้มีการประสานงานระหว่างคณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชา ซึ่งเป็นที่ปรึกษาทางค้านเนื้อหาและนักเทคโนโลยีการศึกษา ซึ่งมีบทบาทและหน้าที่ในการจัด

ระบบและออกแบบสื่อการสอนโดยพิจารณา ร่วมกับคณะกรรมการกลุ่มยลิตชุกวิชาและทำเบินการพิจารณาความที่เหมาะสมการกลุ่มยลิตชุกวิชาตามหมาย ประสานงานและควบคุมภารกิจการผลิตและร่วมผลิตกันป่าย ๆ และสูญเสียข้อมูลในสำนักเทคโนโลยีการศึกษา พร้อมทั้งศึกษามูล รายงานความก้าวหน้าและเสนอผลงานเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอนแต่ละชั้นตอนให้คณะกรรมการกลุ่มยลิตชุกวิชาทราบ ประสานงานการวิจัย และการทดสอบการใช้สื่อทุกประเภท เพื่อให้ได้คุณภาพกามเกี่ยวท่านกไว้

รายการของนิทรรศการนิทรรศการ ให้ทำการเผยแพร่ภารกิจการทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 สี และสถานีเครือข่าย ถ่ายทอดผ่านดาวเทียม ในวันเสาร์ เวลา 08.00-09.00 น. วันอาทิตย์ 08.30-09.30 น. และทั้งหมดทุกวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2525 ให้เผยแพร่ภารกิจการทางสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมราช ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. และสถานีเครือข่ายของกรมประชาสัมพันธ์ในเวลา 18.30-20.00 น. ทุกวัน เพื่อเผยแพร่สู่สายตาของนักศึกษาและประชาชนทั่วไปในช่วงเวลา 1 มื้อ นิทรรศการนิทรรศการ ให้ออกอากาศรายการ วิทยุโทรทัศน์มหาวิทยาลัยมีความจำเป็นท้องที่ความคิดเห็นและความท้องท้องการของบุตร ในการสื่อสารที่เกี่ยวกับคุณภาพ รูปแบบ เนื้อหาของรายการและความท้องท้องการของบุตร ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง การสำรวจความคิดเห็นของบุตรที่การรับชมรายการ โทรทัศน์เพื่อการศึกษา ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ซึ่งจะเป็นข้อมูลความท้องท้องการของบุตร ที่การรับชมรายการ โทรทัศน์เพื่อการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพของรายการ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและเพื่อการนำข้อมูลในการจัดทำรายการ โทรทัศน์เพื่อการศึกษาสำหรับประชาชนโดยเฉพาะ

รากฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อสำรวจความคิดเห็นของบุตรของรายการ โทรทัศน์เพื่อการศึกษา ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ไปนี้

- ความสนใจและความท้องท้องการรับชมรายการ โทรทัศน์เพื่อการศึกษาของ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

2. ลักษณะเนื้อหา รูปแบบ ความยาว คุณภาพ วันเวลา และสถานีโทรทัศน์ที่รับชมได้รักเจนที่สุด

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการสำรวจความคิดเห็นของประชากร เป้าหมาย 3 กลุ่มคือ

1. ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่าหรือก้าวไปในถึงระดับปริญญาตรี
2. ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 หรือเทียบเท่าหรือสูงกว่า
3. ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่าปริญญาตรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชโดยตรง และมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ที่ใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษา คือ

1. เพื่อทราบความคิดเห็นของผู้ชุมชนต่อการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
2. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขในการจัดรายการโทรทัศน์ เพื่อการศึกษา ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
3. เพื่อเป็นแนวทางในการจัดรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาแก่ประชาชนโดยเฉพาะ
4. เพื่อเป็นแนวทางในการจัดตั้งเครือข่ายสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษาแห่งชาติ

คำจำกัดความของการวิจัย

รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา หมายถึงรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ที่ออกอากาศ

แพร์ภาพทางสถานีโทรทัศน์ช่อง ๗ ส และสถานี
เกือข่ายออกอากาศเวลา ๐๘.๐๐-๐๙.๐๐ น.
ในวันเสาร์ เวลา ๐๘.๓๐-๐๙.๓๐ น. ในวัน
อาทิตย์ และรายการที่ออกอากาศแพร์ภาพทาง
สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง ๙ อ.ส.ม.ท. และ
สถานีเกือข่ายของกรมประชาสัมพันธ์ ออกอากาศ
เวลา ๑๘.๓๐-๒๐.๐๐ น. ทุกวัน

ผู้ชุม

หมายถึง กลุ่มกิจกรรมประจำเดือนฯ ๓
กลุ่ม ซึ่งไม่ได้เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมราช คือ กลุ่มที่สำเร็จการศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หรือเทียบเท่าหรือต่ำกว่า
กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมที่ ๕ หรือเทียบเท่า
หรือสูงกว่าแต่ไม่ถึงปริญญาตรี และกลุ่มที่สำเร็จ
การศึกษาระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่าปริญญาตรี

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย